

Budget för Ånge kommun 2024 med plan för 2025 - 2026

Ånge kommuns dokumentstruktur:

Politiska styrdokument:	Styrdokument – tjänstemannanivå:
Reglemente Strategi Mål och prioriteringar, ekonomisk plan (Budgetdokumentet) Policy Plan, handlingsplan, åtgärdsplan Politiska riktlinjer	Plan, handlingsplan, åtgärdsplan Riktlinjer Rutiner Regler Instruktioner

Innehållsförteckning

1	Text från KSO	4
2	Budget i Ånge kommun	4
3	Fokusområden	4
4	Kommunens organisation	6
5	Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer	7
6	Förväntad utveckling – möjligheter och utmaningar – ..	8
7	Att styra kommunen och de kommunala bolagen	9
	Principer som leder oss:	9
8	Ekonomiska förutsättningar	10
9	God ekonomisk hushållning	10
	9.1 Finansiella mål	11
	9.2 Verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning	12
10	Finansiering	12
11	Ramfördelning	13
12	Resultatbudget	15
13	Balansbudget	16
14	Kassaflödesbudget	17
15	Kommunstyrelsen, budgetkommentarer	18
16	Gemensamma nämnder och förbund	19
17	Revisionen	19
18	Investeringar 2024 - 2028	21

1 Text från KSO

2 Budget i Ånge kommun

Kommunfullmäktige fastställer varje år en budget som omfattar de nästkommande tre årens verksamhet och dess ekonomiska ramar. Budget och prioriteringar gäller för hela kommunkoncernen. Kommunförvaltningen arbetar utifrån sitt grunduppdrag med att kvalitetssäkra och utveckla verksamheten i önskad riktning. Bolagen arbetar även de utifrån kommunens vision och fokusområden samt ägardirektiv.

Kommunfullmäktiges beslut om budget för 2024 och ekonomiska plan 2025 – 2026:

- 2023-06-10, § xx
- 2023-10-30, § xx

"Vi är en plats för alla, med närhet till natur och gemenskap. Här ger näring och engagemang kraft till en levande bygd."

3 Fokusområden

Hållbar vardag

Vi har en levande landsbygd med hållbar infrastruktur för alla. Det är enkelt att bo var man vill i kommunen. Decentraliseringen, digitaliseringen och ett stärkt näringsliv har skapat förutsättningarna som behövs i form av jobb och serviceutbud. Landskapet och samhället är välvårdat och tilltalande.

Hållbar hälsa

Det finns gott om mötesplatser, aktiviteter och ett brett kulturutbud för alla ute i

bygderna och i centralorterna som stimulerar till livslust, kreativitet, rörelse och ett hälsosamt liv hos barn, unga, vuxna och gamla.

Hållbar gemenskap

Platsen andas avslappnad exklusivitet – en sådan där gemenskap man vill vara med i, som står stadigt för trygghet, inkludering, delaktighet och demokrati. Vi lever med frihetskänsla OCH känner glädje i att ta ansvar för vårt värdskap. Vi välkomnar varmt nya människor, företag och idéer. Det är by-känslan och by-mentaliteten vi är stolta över.

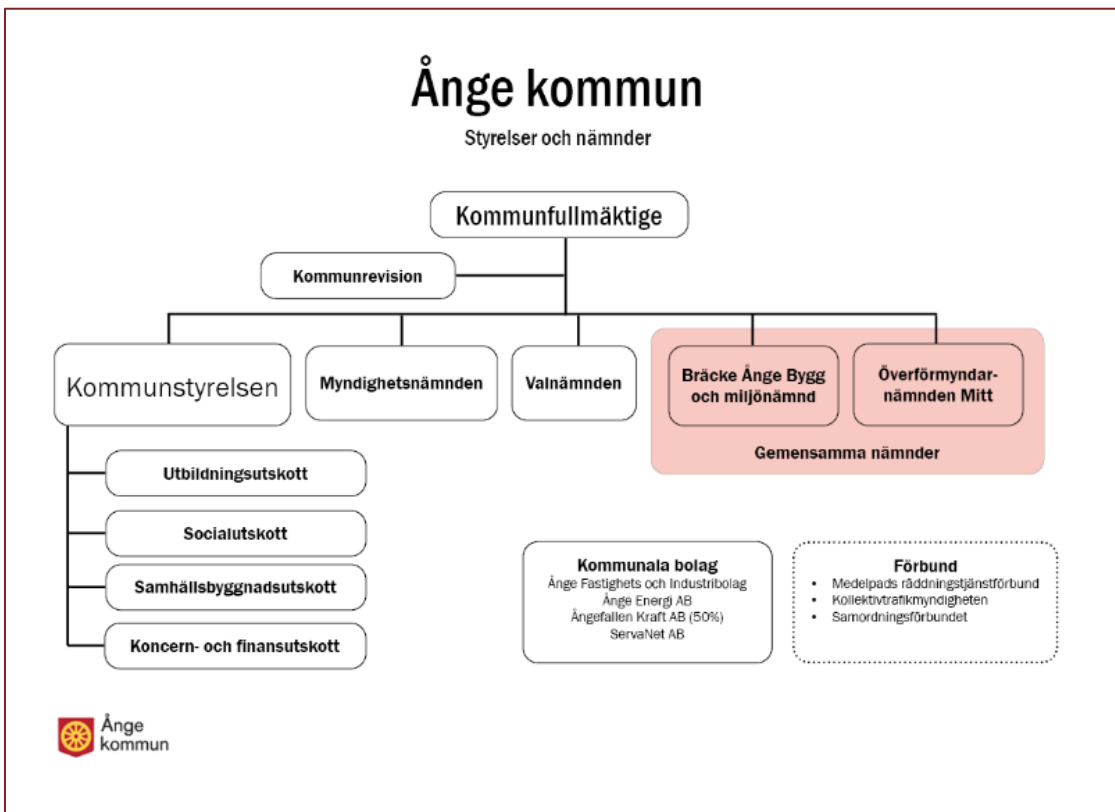
Hållbar kompetens

Vi driver stadigt på samhällsutvecklingen genom kompetens- och näringslivsutveckling. Vi har framtidstro och viljestyrka, och strävar alltid efter att vara förebilder. Vi är nyfikna, välkomnar förändring, och söker efter nya trender och möjligheter att undersöka och upptäcka.

Hållbar natur

Vi nyttjar våra styrkor och förädlar våra tillgångar vist med respekt, vördnad och i samförstånd för att mätta resursbehoven idag utan att äventyra framtida generationers möjligheter. Vi tar hand om det vi har och vågar satsa på det vi är bäst på.

4 Kommunens organisation

Mandat i kommunfullmäktige 2022–2026

	1
Socialdemokraterna	4
Sverigedemokraterna	6
Vår Framtids politiska utskott	6
Moderaterna	4
Centerpartiet	2
Vänsterpartiet	2
Kristdemokraterna	1
Totalt	3
	5

5 Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Befolkningsprognos till 2028

2022-12-31 var antalet invånare 9 143 personer, med kommunens historiska utveckling som underlag är prognosen att befolkningen fram till 2043 har minskat till 8 389 personer. 2022 minskade befolkningen med 90 personer. Med anledning av de etableringar som planeras så har ytterligare en befolkningsprognos tagits fram. Med en fördubblad inflyttning är då prognosen 12 918 invånare 2043.

Finanspolicy

I kommunkoncernen finns en finanspolicy från 2015 med revidering november 2020. Det finns inte några andra placeringar än i bank och utlåning till de kommunala bolagen. 2015 användes 51 mkr av elaktiepengarna till att amortera på kommunens lån. I april 2021 beslutade kommunfullmäktige (§31) att 20 mkr av elaktiepengarna får användas för likvidförstärkning med anledning av renoveringen av badhuset. De 20 mkr har använts till likvidförstärkning 2022.

Långfristiga skulder

Med långfristiga skulder avses skulder med löptid över ett år. De långfristiga skulder som kommunen har avser lån, investeringsbidrag och anslutningsavgifter som avskrivs i takt med investeringen. Totalt hade kommunen vid årsskiftet 2022 en långfristig skuld på 100,5 mkr vilket är en ökning med 28,3 mkr jämfört med 2021. ÅFA hade långfristiga skulder på 409,4 mkr vilket är en ökning med 67 mkr sedan 2021. Ånge Energi hade 46,7 mkr i långfristiga skulder vilket är en minskning med 4,2 mkr sedan 2021. Kommunens andel av Ångefallen Kraft AB:s långfristiga skulder var 16,5 mkr vilket är oförändrat sedan 2021.

Borgensåtagande

Kommunens borgensåtagande var i årsskiftet 2022 462 mkr vilket är en ökning med 65 mkr. I de kommunala bolagen finns inte några borgensförbindelser.

Räntenivån

Låneskulden i kommunen och de helägda kommunala bolagen 2022-12-31 var totalt 516,3 mkr. En förändring av räntan med 1 % påverkar kommunkoncernens kostnader på sikt med cirka 5,2 mkr. Lånen har olika bindningstid så full effekt av den högre räntenivån nås inom 10 år.

Riktade statsbidrag

De riktade statsbidragen kan ses som ett hinder för effektivisering och utveckling av verksamheten. Kommunen har inte resurser att ansöka och medfinansiera på det sätt staten tycker att verksamheten ska utvecklas. Det vore önskvärt att mer fördelades som generella statsbidrag som kommunen kan fördela och använda utifrån de förutsättningar som råder i Ånge.

Känslighetsanalys

En kommun påverkas av händelser utanför dess egen kontroll, till exempel konjunktursvängningar eller förändrade lagar och förordningar. Kommunen ska ha en beredskap för att hantera sådana händelser, både externa oförutsedda händelser och förändringar i den egna kommunen. Det måste finnas reserver och marginaler i ekonomin. Hur stora reserverna behöver vara kan beskrivas i en känslighetsanalys som visar hur olika förändringar påverkar kommunens intäkter och kostnader.

- Personalens löner förändras med 1 %: 4,6 mkr
- Förändrad skattesats med 1 krona: 22 mkr
- 10 heltidstjänster: 5,5 mkr
- 1 % resultat i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag (2023): 7 mkr.

Pensionsförpliktelser

Kommunens pensionsåtagande uppgick, 2022-12-31, till 302,3 mkr. De kommunala bolagen har inte några pensionsåtaganden. Pensionsförpliktelsen redovisas enligt den så kallade blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse uppgick till 220,3 mkr. För att möta kommande pensionsutbetalningar finns el-aktiepengarna och en öronmärkning i eget kapital för pensionskostnader. Kommunen följer RKR R10 från Rådet för kommunal redovisning gällande värdering och upplysningar om kommunens pensionsförpliktelser.

6 Förväntad utveckling – möjligheter och utmaningar –

Under många år har kommunens planering varit att anpassa verksamheten till en äldre och minskande befolkning. Varken pandemi, krig eller nyetableringar i den omfattning som nu diskuteras har funnits med i resonemanget. Förändringar i samhället med till exempel förändring i antalet invånare innebär en omställning för den kommunala organisationen.

Under 2022 har en ny detaljplan för Site Alby Östra, ett grönt, cirkulärt industriområde, färdigställt och det har varit ett stort fokus på etablering av nya verksamheter i området. Kärnan kommer bestå av en fabrik för framställning av grön vätgas och kopplat till denna etableras företag som antingen direkt utnyttjar vätgasen eller någon av biprodukterna varmvatten eller syrgas. Intresset för den gröna omställningen i kommunen är mycket stor och redan kan konstateras att den detaljplanelagda ytan på 100 hektar inte kommer att räcka till utan planering för ytterligare industrimark påbörjas.

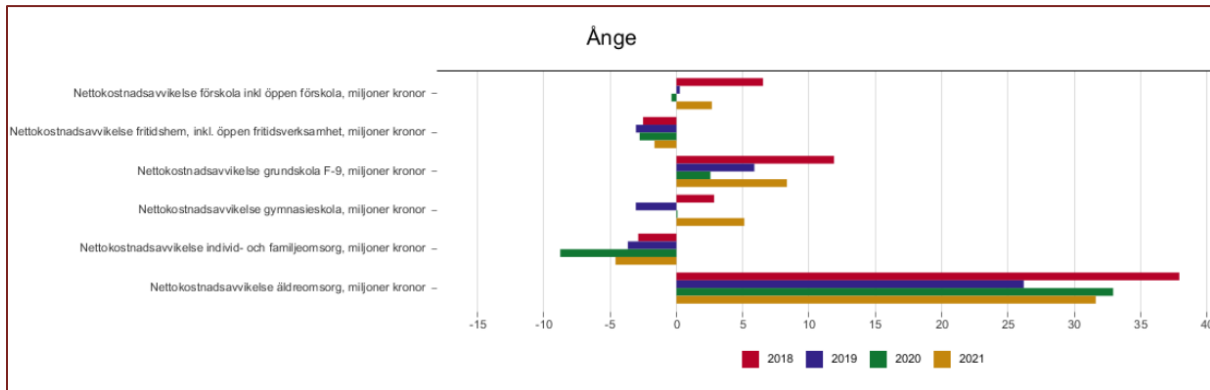
Som en del i hur kommunen ska utvecklas är arbetet med ny översiktsplan centralt. Målsättningen är att kommunfullmäktige ska kunna besluta om en ny översiktsplan under hösten 2023. En inriktning för planen som lyfts under 2022 är att den ska ge stöd för ett samhälle som växer med 2 000 nya invånare till 2040.

Etableringarna på site Alby östra tillsammans med kriminalvårdens återetablering av anstalten i Viskan, en ny vätgassatsning i Ljungaverk och det faktum att befintligt näringsliv i kommunen har en stark utveckling medför att det finns ett ökat behov av arbetskraft i kommunen och en möjlighet till inflyttning. Den omvändningen från en kontinuerlig avveckling till förberedelser för utveckling har under året påverkat stora delar av den kommunala verksamheten. Det är tydligt att det idag finns en stark framåtanda men det innebär också stora utmaningar i form av det samhällsbygge som krävs i form av fysisk planering, attraktivitet och bra boendemöjligheter som måste tillskapas.

Även den kommunala organisationen står inför stora generationsskiften med behov av nyrekryteringar. Det finns initialt en risk att alla nya jobb som skapas i kommunen ytterligare kommer spä på kompetensförsörjningens utmaningar för den kommunala verksamheten men samtidigt så kommer en positiv utveckling med fler Ångebor vara en viktig del i att skapa ett långsiktigt hållbart samhälle.

Jämförelse med andra kommuner

I den kommunala databasen <https://www.kolada.se> finns mycket statistik där kommunens verksamhet kan jämföras med andra kommuner. Statistiken omfattar både kvantiteter, kvalitet och ekonomi. Bland statistiken finns en jämförelse av kommunens kostnad med den statistiskt förväntade kostnaden, referenskostnaden. Av jämförelsen framgår att det främst är kostnaderna för äldreomsorgen som är högre än förväntat. 2022-års utfall förväntas redovisas i Kolada under sommaren 2023.

7 Att styra kommunen och de kommunala bolagen

Ånge kommun antog en ny styrmodell, november 2022.

Principer som leder oss:

Säkerställa att den politiska viljan får genomslag i all verksamhet, att verksamheten håller en hög kvalitet och att kommunens resurser används på bästa sätt, tillitsbaserad styrning, en gemensam struktur för hur kommunens förvaltning och bolag styrs.

Ekonomistyrning

Kommunen använder sig av rambudgetering. Kommunfullmäktige beslutar varje år en fördelning av de gemensamma ekonomiska resurserna (Finansiering) till verksamhet utifrån ett medborgarperspektiv.

I de gemensamma ekonomiska resurserna (Finansiering) ingår: - Skatteintäkter, utjämningsbidrag, generella statsbidrag, finansnetto, internränta och nettointäkten från Ångefallen Kraft AB. Riktade statsbidrag och avgifter för olika verksamheter intäktsförs på respektive verksamhet.

Kommunens ekonomiska förvaltning regleras av lagstiftning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning samt kommunens interna styrdokument. Styrelsen har i uppdrag att hålla sig inom tilldelad ram. Ekonomisk uppföljning som redovisas till kommunfullmäktige görs efter varje tertiäl genom rapporterna tertiäl 1, delårsrapport samt årsredovisning.

8 Ekonomiska förutsättningar

SKR:s skatteunderlagsprognos, 2023:20 är underlag för bedömning av kommunens ekonomiska förutsättningar åren 2024-2026. I prognosen bedöms inflationen bli lägre 2024 jämfört med 2022 och 2023 vilket påverkar kostnadsutvecklingen 2025 positivt, prognosen är dock osäker.

Skatteintäkter:

Enligt skatteunderlagsprognosen kommer skatteintäkterna 2024 jämfört med 2023 att öka med 3 %

Inflation:

I skatteunderlagsprognosen bedöms KPI öka 7,6 % och KPIF öka med 5,4 % under 2023.

I mars 2023 var KPIF 8 %. Med en inflation på 8 % beräknas lokalkostnaderna öka med 5,5 mkr 2024 och livsmedelskostnaderna med 1 mkr. Även pensionsavsättningarna påverkas av inflationen och beräknas öka med 8 mkr 2024.

Löneökningar:

2023: 3% och 4,1% (Kommunal)

2024: 3,7%

2025: 3,4%

2026: 3,3%

Ränta:

Det högre ränteläget bedöms fortsätta 2024. Prognosen är att Riksbanken kommer att höja styrräntan ytterligare under 2023 till 3,75%. Kommunens låneskuld var 2022-12-31 67,5 mkr. Med anledning av förberedelserna inför tillväxt och utlåning till Ångefallen Kraft AB kan kommunens låneskuld komma att öka under 2023 och de kommande åren. I ÅFA och Ånge Energi AB var den totala låneskulden 2022-12-31, 461 mkr. Lånens bindningstid har en god spridning över en 10-års period så räntekostnaden kommer att öka successivt. ÅFA:s låneskuld bedöms öka under 2023 och de kommande åren med anledning av planerade investeringar.

9 God ekonomisk hushållning

I kommunallagen finns ett regelverk för hur kommuner ska sköta sin ekonomiska förvaltning. Där beskrivs bland annat att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Budgeten är en plan för verksamheten och den anger

mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För Ånge kommun innebär det en strävan att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar. För Ånge kommun innebär god ekonomisk hushållning dessutom att verksamheten bedrivs effektivt, det vill säga den kommunala servicen ska infria kommuninnevånarnas behov och bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt. God ekonomisk hushållning förutsätter inte bara att den löpande verksamheten under året kan finansieras med intäkter. För att inte behöva göra besparingar i verksamheten enskilda år, då intäkterna (skatteintäkter och statsbidrag) plötsligt viker eller då oförutsedda kostnadsökningar uppstår, krävs att kommunen har en buffert i sin ekonomi. För att kommunen ska anses ha en god ekonomisk hushållning ska både de finansiella målen och verksamhetsmålet med betydelse för god ekonomisk hushållning uppnås.

9.1 Finansiella mål

Kommunkoncernen ska hushålla med resurserna och ska ha positiva ekonomiska resultat varje år. Hur stora dessa resultat ska vara kan komma att variera mellan olika år. Med anledning av kommunen befinner sig i en förändrings- och tillväxtfas kommer medel att ianspråkta av resultatutjämningsreserven 2023 och 2024. Det ekonomiska utrymmet bedöms därefter utvecklas tack vare en positiv befolkningsutveckling.

Den kommunala koncernens resultat, mkr	2022	2021	2020	2019	2018
Kommunen	32,8	20,8	21,8	-2,0	1,6
Ånge energi (100% ägande)	1,6	2,3	0,3	0,6	1,1
Ånge Industri- och Fastighet AB (100% ägande)	11,9	-4,3	-12,1	-1,7	3,2
Ångefallen Kraft AB (50% ägande) Kommunens andel	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	0,0
Totalt	45,1	18,7	9,9	-3,2	6,0

I kommunens resultat 2022 ingår 1 mkr från utdelning i helägt dotterbolag. Detta har eliminerats i kommunkoncernens resultat

På sikt ska kommunkoncernen ha en soliditet på 20% vilket innebär att den ska förbättras varje år. Soliditet är ett mått på den ekonomiska styrkan på längre sikt. Under 2023 och 2024 bedöms soliditeten försämrats med anledning av negativt resultat. Målet blir därför att kommunkoncernen ska ha en fortsatt positiv soliditet.

Soliditet % Inklusiva Ansvarsförbindelser	2022	2021	2020	2019	2018
Åfa	7,3	5,9	7,2	9,8	9,8
Ånge Energi	15,0	14,5	11,3	10,2	8,2
Ångefallen Kraft Ab	6,5	7,3	8,5	9,2	11,4
Kommunen	10,1	4,3	0,4	-5,3	-6,8
Koncernen	7,3	3,1	1,2	-0,7	-1,6

9.2 Verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning

Sjukfrånvaro

2022 ökade sjukfrånvaron både i landets kommuner och regioner. Kvinnors sjukfrånvaro är högre än männens både i Ånge och i landet. En låg sjukfrånvaro är positivt både för ekonomin och medarbetarna. 2022 var kostnaden för sjuklöner över 14 mkr vilket kan jämföras med 2018 då kostnaden var knappt 8 mkr.

Målet för 2024 är att sjukfrånvaron ska minska, långsiktigt bör sjuktalen ligga på högst 5 %.

Sjukfrånvaro	Kommunkoncernen		
	2022	2021	2020
% andel av totalt antal sjukdagar (60 dagar eller mer)	40,37%	43,31%	37,41%
% sjuktid av tillgänglig tid (60 dagar eller färre)	59,63%	56,69%	62,59%
Totalt	9,65%	9,13%	9,52%
Kvinnor	10,46%	10,00%	10,63%
Män	6,82%	6,14%	5,75%
åldersgrupp < 30 år	8,93%	7,11%	8,42%
åldersgrupp 30–49 år	9,14%	8,70%	8,96%
åldersgrupp >50 år	10,16%	9,73%	10,09%

10 Finansiering

Kommunens verksamhet finansieras av skatteintäkter, utjämningsbidrag, statsbidrag och avgifter.

Budget 2024 och ekonomisk plan för 2025 - 2026 utgår från följande förutsättningar:

Enligt framtagen befolkningsprognos beräknas befolkningsförändringarna till:

- 2022: -90
- 2023: -64
- 2024: -62
- 2025: -61
- 2026: -57

Under 2021 ökade befolkningen med sju personer och 2022 minskade befolkningen med 90 personer. Utvecklingen de tre första månaderna 2023 är en minskning med tio personer. Skatteintäkter och utjämningsbidrag är beräknade efter den befolkningsprognos som tagits fram 2023 utifrån kommunens historiska utveckling.

Skatteintäkterna 2024–2026 är beräknade utifrån oförändrad skatt, 23,33 kr.

Svenska kommunförbundets, SKR, cirkulär 23:20 har använts för beräkning av skatteintäkter och utjämningsbidrag 2024–2026.

Avkastningskrav ställs på de kommunala bolagen ÅFA och Ånge Energi.

Nettointäkten från Ångefallen Kraft beräknas bli 10 mkr per år 2024–2026. Bolaget kommer att göra stora investeringar under åren 2023–2027.

Budgeten förutsätter att kommunen erhåller statsbidraget för befolkningsmässigt mindre kommuner, 3 mkr.

I nästa skatteunderlagsprognos är det troligt att LSS-utjämningen kommer att vara högre 2024 och framåt.

Finansiering mkr	Utfall 2022	Prognos 230427	Budget	Budget	Budget
		SKR 23:20 2023	SKR 23:20 2024	SKR 23:20 2025	SKR 23:20 2026
Skatteintäkter	469,2	491,6	508,4	524,1	541,7
Slutavräkning, skatt	13,8	1,6			
Summa skatteintäkter	483,0	493,2	508,4	524,1	541,7
Inkomstutjämningsbidrag	128,0	135,5	137,2	143,8	149,1
Kostnadsutjämning	36,8	35,6	43,2	42,9	43,5
Regleringsavgift	25,5	21,4	20,6	15,0	11,4
Strukturbidrag	3,0	3,0	3,0	2,9	2,9
Införandebidrag					
LSS-utjämning	1,6	5,5	1,2	1,2	1,2
Summa utjämning	195,0	201,0	205,1	205,8	208,0
Fastighetsavgift	17,3	17,3	17,3	17,3	17,3
Välfärdsmiljarder					
Övriga generella statsbidrag	3,6	3,3	3,0	3,0	
Summa	698,9	714,9	733,8	750,2	767,0
Ers sjuklön + soc avg	4,0				
Finansiella intäkter	3,2	4,5	4,0	4,0	4,0
Finansiella kostnader	-1,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Korrigeringar mm	6,6				
Internränta	2,1	4,0	4,0	4,0	4,0
Avkastning ÅFA/Ånge Energi	1,0	1,5	2,0	2,0	2,0
Ångefallen Kraft	24,2	10,0	10,0	10,0	10,0
Resultatutjämningsreserv					
Summa	739,0	732,9	751,8	768,2	785,0
Förändring jmf föregående år %	5,8	-0,8	2,6	2,2	4,4

11 Ramfördelning

År 2023 trädde en ny politisk organisation i kraft. Organisationen utgår från en kommunstyrelse med fyra beredande utskott. För att hantera särskilt känsliga myndighetsfrågor kompletteras kommunstyrelsen med en separat myndighetsnämnd. I samband med den nya politiska organisationen implementeras även en ny förvaltningsorganisation som följer den politiska strukturen.

Det övergripande syftet med den nya organisationen är att undvika stuprör och på ett effektivare sätt kunna hantera frågor som berör flera delar av kommunens organisation. Det ska vara den aktuella frågan som sätts i centrum och organisationen samlas kring denna snarare än tidigare nämnders ansvarsområden.

Från 2023 har ramfördelningen förändrats med anledning av ny organisation och kommunens utvecklingsarbete. Istället för att fördela ekonomiska resurser till nämnder och styrelsen fördelas resurserna mellan följande områden:

- Kommunledning (politisk organisation)
- Barn- och unga
- Vuxna
- Äldre +65 år
- Tillväxt
- Affärsverksamhet
- Stödresurser (ekonomi, stab, kansli, gemensamma resurser)

Innehållet i de olika områdena kan behöva justeras framöver då det inte är självklart till vilket område vissa verksamheter tillhör. Justering har gjorts av kommunfullmäktige februari 2023.

I den ekonomiska planen är ramarna för verksamheterna minskade 2025–2026.

Ramfördelning	Utfall 2022	Prognos Tertial 1 SKR 23:20 2023	Budget SKR 23:20 2024	Budget SKR 23:20 2025	Budget SKR 23:20 2026
Finansiering	739,0	732,9	751,8	768,2	785,0
Revision	-0,8	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Kommunledning	-8,0	-9,0	-9,0	-9,0	-9,0
Barn och unga	-273,5	-288,3	-282,8	-278,3	-278,3
Vuxna	-67,1	-68,2	-68,2	-67,1	-67,1
Äldre +65	-209,1	-212,5	-212,4	-209,0	-209,0
Stödresurser	-58,3	-43,7	-43,8	-43,8	-43,8
Affärsverksamhet	-3,4	-4,0	-4,0	-3,9	-3,9
Tillväxt	-45,1	-46,1	-52,0	-51,2	-51,2
Inflation, hyror, livsmedel			-6,5	-5,0	-5,0
Gem nämnder/förbund	-26,9	-30,0	-30,6	-30,6	-31,2
KS oförutsedda	0,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Löneöversyn	0,0	-13,0	-30,0	-47,0	-64,0
Detaljplaner					
Finansiell kostnad (pensioner)	-	-6,9	-7,9	-1,0	-1,5
Pensioner	-16,2	-17,0	-17,6	-18,0	-18,0
Struktur effektivisering Koncern					
Summa	30,6	-7,8	-15,0	2,3	0,9
Jämförelsestörande poster, netto					
Summa	30,6	-7,8	-15,0	2,3	0,9

Förutsättningar - förändringar som beaktats i ramfördelning 2024 - 2026:

- Finansiell kostnad för pensionsavsättning, 8 mkr
- KS-oförutsedda, 1 mkr
- Projekt Alby, GIS, planverksamhet, mark & exploatering, kommunikation, 5 mkr
- Inflation, hyror och livsmedel 6,5 mkr
- Löneökningar, 2023: 3,7%, 2025: 3,4%, 2026: 3,3%
- Internränta, 2,5 % (SKR), (2023: 1,25%)

12 Resultatbudget

Resultatbudget (Mkr)	Utfall 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	173,9	154,9	160,0	171,0	179,0	186,0
Verksamhetens kostnader	-840,1	-855,5	-875,0	-907,8	-912,1	-935,9
Jmf.stör. post	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivn enl plan	-24,0	-26,5	-21,7	-26,5	-28,8	-30,2
Verksamhetsnetto	-690,2	-727,1	-736,7	-763,3	-761,9	-780,1
Skatt/utjämningsbidrag	700,5	704,0	714,9	733,8	750,2	767,0
Fin.int inkl värdepappersutdeln	29,1	16,0	16,0	18,0	19,0	19,0
Fin. Kostnader	-2,6	-2,0	-2,0	-4,0	-5,0	-5,0
Jmf.stör. post	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat 2	36,8	-9,1	-7,8	-15,5	2,3	0,9
Extraord. Poster						
Årets resultat						
Årets förändring RUR	-20,0					
Balanskravsresultat	16,8	-9,1	-7,8	-15,5	2,3	0,9

Verksamhetens intäkter indexregleras utifrån gällande index inom respektive område. Sophämtning, renhållning samt VA behöver höjas mer än index pga nya regler samt aktivering av nytt reningsverk.

13 Balansbudget

Balansbudget (Mkr)	Utfall 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Tillgångar						
Fastigheter, anlägg.	225,2	343,1	323,5	345,2	342,3	328,4
Inventarier+pågående	97,7	46,2	57,0	55,0	52,0	50,0
Värdepapper/långfristig fordran	61,3	62,2	78,3	95,3	119,3	144,3
S:a anläggningstillgångar	384,2	451,5	458,8	495,5	513,6	522,7
Fordringar	104,5	58,0	90,0	90,0	95,0	95,0
Likvida medel	175,7	111,7	87,6	88,4	94,6	79,4
S:a omsättningstillgångar	280,2	169,7	177,6	178,4	189,6	174,4
S:a tillgångar	664,4	621,2	636,4	673,9	703,2	697,1
Skulder o eget kapital						
Ingående eget kapital	254,9	274,1	291,7	283,9	268,4	270,7
Bokning mot eget kapital						
Årets resultat	36,8	-9,1	-7,8	-15,5	2,3	0,9
S:a eget kapital	291,7	265,0	283,9	268,4	270,7	271,6
Pensionsavsättning	82,0	93,0	87,0	92,0	95,0	98,0
Övrig avsättning	15,0	12,0	15,0	15,0	15,0	15,0
Långfristiga skulder	100,5	110,0	90,0	140,0	160,0	150,0
Leverantörsskulder	46,3	40,0	45,0	45,0	46,0	46,0
Övr kortfristiga skulder	128,9	101,2	115,5	113,5	116,5	116,5
S:a kortfristiga skulder	175,2	141,2	160,5	158,5	162,5	162,5
S:a skulder och eget kapital	664,4	621,2	636,4	673,9	703,2	697,1
Inom linjen (utanför balansräkningen)						
Pensionsskuld o löneskatt före -98	220,3	220,2	223,7	226,2	216,1	207,0
Soliditet, 1)	43,9	42,7	44,6	39,8	38,5	39,0
Soliditet, 2)	10,7	4,4	9,5	6,3	7,8	9,3
Kassa-/balanslikviditet, 3)	160,0	120,2	110,7	112,6	116,7	107,3

1)Eget kapital/summa tillgångar 2) Eget kapital (justerat med pensionsåtaganden utanför balansräkningen) /Summa tillgångar 3) Summa omsättningstillgångar/Summa kortfristiga skulder

Likvida medel sjunker markant under 2023. Kommunens investeringar självfinansieras till största del, men med kommande finansieringsbehov för Ångefallen kraft uppkommer ett lånebehov under perioden på minst 90 mkr.

14 Kassaflödesbudget

Mkr	Utfall 2021	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Löpande verksamhet						
Årets resultat	36,8	-9,1	-7,8	-15,5	2,3	0,9
Justering för av- och nedskrivningar	24,0	26,5	21,7	26,5	28,8	30,2
Justering gjorda avsättn pensioner o övriga avsättn	2,8	6,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Justering för ianspråktagna avsättn pensioner o övriga						
Justering för uppskjuten skatt						
Justering för minoritetens andel resultat						
Justering för reavinster						
Justering för reaförluster						
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	-3,7					
Medel från verksamheten före förändring RK	59,9	23,4	18,9	16,0	36,1	36,1
Ökn(-)/minskn(+) förråd						
Ökn(-)/minskn(+) kortfristig fordr.	-24,4		10,0			
Ökn(+)/minskning(-) kortfristig skuld	-11,0		-10,0			
Rörelsekapitalets förändring	-35,5					
Kassaflöde från den löpande verksamheten	24,4	23,4	18,9	16,0	36,1	36,1
Investeringsverksamheten						
Investering i materiella tillgångar	-53,2	-52,6	-80,0	-48,2	-25,9	-16,3
Avyttring av materiella tillgångar						
Justering för nedskrivning						
Leasade maskiner						
Investering i finansiella tillgångar			-17,0	-17,0	-24,0	-25,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar						
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-53,2	-52,6	-97,0	-65,2	-49,9	-41,3
Finansiering						
Långfristig upplåning	50,0			60,0	30,0	
Amortering av långfristiga lån/Investeringsbidrag	-12,5	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Ökn./minskn. långfristiga fordringar	0,7					
Omklassificering från långfristig till kortfristig skuld	-5,0					
Utdelning						
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	33,2	-10,0	-10,0	50,0	20,0	-10,0
Årets kassaflöde	4,5	-39,2	-88,1	0,8	6,2	-15,2
Likvida medel vid årets början	171,2	150,9	175,7	87,6	88,4	94,6
Likvida medel vid årets slut	175,7	111,7	87,6	88,4	94,6	79,4

För att upprätthålla tillfredställande kassalikviditet erfordras nyupplåning senast under 2024 för att möta både kommunens och Ångefallen krafts finansieringsbehov av investeringar.

15 Kommunstyrelsen, budgetkommentarer

- Ånge kommun är mitt i en större förändring. Från och med 2023 är det en ny organisation med en kommunstyrelse, myndighetsnämnd och utskott. Även förvaltningsorganisationen förändras. 2023 är ett "inkörningsår" då den nya organisationen kommer att formeras.
- Förändringen märks också på andra sätt. Kommunens befintliga näringsliv mår bra och många företag växer. Nya företag etableras i kommunen vilket ställer krav på samhällsförändring. Arbetet med att anpassa planer, tillskapa mark för industrietableringar och utveckling av befintliga företag stärks. Organisationens kapacitet behöver stärkas för att motsvara de förväntningar som ställs och under utvecklingsfasen kommer organisationen att ha växt- och träningsvärk.
- Bland de etableringar som märks kan nämnas Viskananstalten där återetableringen innebär cirka 130 nya arbetstillfällen samt utvecklingen av Alby Östra där vårt arbete är mycket intensivt för att bereda förutsättningarna för en lyckad etablering.
- Ånge kommuns mål är att satsa på befintliga kommunala verksamheter för att kunna bidra till en ökad livskvalitet för kommuninvånarna för att förbättra folkhälsan. Det ökade Ohälsotalen för Ånge kommuns invånare kräver ett ökat samarbete dels inom avdelningarna, dels med andra aktörer och myndigheter.
- Folkhälsa är ett viktigt och angeläget område som behöver präglas av ett långsiktigt och förebyggande arbete, inte minst för våra barn och unga. Ånge kommuns mål är att hela organisationen ska bidra till goda och jämlika förutsättningar för hälsa genom livet.
- Omställningen till nära vård berör och kommer att göra skillnad för alla invånare, och hjälpa kommunen att klara välfärdens utmaningar. Omställningen innebär att kommunens verksamheter sam-skapas med invånare och flyttar fokus till att arbeta mera personcentrerat, sammanhållet, proaktivt och hälsofrämjande. Ånge kommun har tillsammans med regionen valt att börja inom ramen för barn och unga och psykisk ohälsa.
- För att även bryta äldres ensamhet och avlasta anhöriga har kommunen utökat dagverksamheten i Östra området. Det finns ett stort behov även i Västra området. Att bryta ensamhet och fånga kognitiv svikt i tid är av största vikt för att kunna leva ett bra och rikt liv.
- Under 2023 kommer förskoleverksamheten i Ånge tätort att flytta in i den nybyggda förskolan på Åsgatan. En förskoleby skapas av befintlig verksamhet och den nya förskolan. Förskolan kommer att vara en

demokratisk mötesplats för lärande, glädje och gemenskap där allas delaktighet och inflytande är viktigt. Förskolan ska arbeta för att lägga grunden till ett livslångt och lustfyllt lärande som barnen får med sig inför vidare skolgång. Tro på och respekt för det kompetenta barnet skall speglas i förhållningssätt, i miljöer och i uppdraget.

- Ny förskola i Fränsta prioriteras och arbetet med att ta fram förslag har inletts. Prioriteringen är viktig ur ett hållbarhetsperspektiv och för att säkerställa förskoleplatser då antalet barn i det östra området ökar.
- Ny gruppbostad Ånge beräknas vara färdigställd 2024
- För att klara de positiva utmaningarna, exempelvis nyetableringar, kommer kommunen 2023 och 2024 behöva ianspråkta del av avsatt resultatutjämningsreserv.
- När det gäller investeringar så bedöms investeringar för nästan 50 mkr göras under 2024 och 109 mkr under perioden 2024 – 2028.

16 Gemensamma nämnder och förbund

Överförmyndarnämnden

Den 1 januari 2011 bildades en ny myndighet, en gemensam överförmyndarnämnd mellan kommunerna Sundsvall, Timrå, Ånge och Nordanstig. Nämnden är formellt en "Gemensam nämnd". Sundsvalls kommun fungerar som värdkommun. Ånge har en ledamot och en ersättare i nämnden. Verksamheten administreras från överförmyndarkontoret i Sundsvall och samarbetet mellan kommunerna är reglerat i avtal.

Medelpads Räddningstjänstförbund

Ånge kommun ingår tillsammans med Sundsvall och Timrå kommun i Medelpads Räddningstjänstförbund. Ånges representation är två ledamöter i ägarrådet och två i direktionen. I ägaruppdraget har medlemskommunerna formulerat sina förväntningar på förbundet. I förbundets handlingsprogram finns de övergripande målsättningarna och i den årliga mål- och resursplanen (MRP) sätts årets verksamhetsplanering och budget.

Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Kommunerna i länet tillsammans med Region Västernorrland ingår i Regionala Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län (RKTM). Förbundet bildades av länets sju kommuner och landstinget i Västernorrland 2012.

Kollektivtrafikmyndigheten har till uppgift att:

- Fatta strategiska beslut om kollektivtrafiken, i huvudsak genom ett regionalt trafikförsörjningsprogram
- Fatta beslut om allmän trafikplikt, det trafikutbud och den service som RKTM vill garantera genom att upphandla och finansiera trafiken
- Bedriva operativ verksamhet på uppdrag av myndighetens politiska ledning
- Upphandla och samordna särskild kollektivtrafik

Samordningsförbundet

Samordningsförbundet för finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser bildades 1 mars 2016.

I samordningsförbundet ingår förutom kommunen, Region Västernorrland, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

Samordningsförbundet styrs av lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser mellan allmän försäkringskassa, länsarbetsnämnd, kommun och region.

Styrelse och revisorer finns utsedda och förbundet köper förbundschef av Ånge kommun.

Verksamhetsplan tas fram inför varje år.

Bygg- och miljönämnden Bräcke och Ånge

Den gemensamma nämnden bildades 1 januari 2018 tillsammans med Bräcke kommun. Nämnden ansvarar för frågor inom plan- och bygglagens område, miljöbalkens område, livsmedelslagstiftningens område, ärenden om bostadsanpassning med mera.

17 Revisionen

Den kommunala revisionen styrs av kommunallagen samt av kommunfullmäktiges revisionsreglemente. Revisorerna ska enligt kommunallagen årligen granska all verksamhet i den omfattning som följer av god redovisningssed. En risk- och konsekvensanalys ligger till grund för den revisionsplan som revisorerna årligen fastställer.

De förtroendevalda revisorerna utses av kommunfullmäktige men är i sin verksamhet partipolitiskt obundna. Varje revisor är självständig i sitt arbete som revisor.

Revisorerna biträds i sin granskning av sakkunniga yrkesrevisorer.

Revisionen ska utföras enligt god redovisningssed. Den goda seden formas och utvecklas successivt över tiden. Dess innebörd och utveckling påverkas av sektorns

särdrag samt olika intressenters krav och förväntningar. Revisorerna följer den goda seden och hur den utvecklas samt gör anpassningar i sitt arbetssätt när det behövs.

18 Investeringar 2024 - 2028

Investeringar, mkr	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2024-2028
Ekonomi	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,5
Stab	9,9	4,6	0,9	0,6	0,6	0,6	7,3
Samhällsbyggnad	74,2	37,1	21,5	12,1	4,8	5,2	80,7
Sociala avdelningen	3,0	2,1	1,2	1,2	1,2	1,2	6,9
Utbildning	4,6	4,3	2,2	2,3	2,2	2,3	13,3
Summa kommunen	92,0	48,2	25,9	16,3	8,9	9,4	108,7

2023 finns 92 mkr i investeringsbudget enligt beslut i kommunfullmäktige:

- November 2022, § 111, 52,6 mkr
- Februari 2023, §9, 2,1 mkr
- April 2023, §31, 37,3 mkr

Normalt bör nivån på de årliga investeringarna inte vara högre än de avskrivningar som görs på tidigare investeringar. 2021 var de totala avskrivningarna 22,3 mkr och 2022 beräknas de bli 22,2 mkr. I de fall de årliga investeringarna är högre än de avskrivningar som görs på tidigare investeringar behövs investeringarnas finansiering belysas. Är självfinansieringen under 100 % kommer kommunens långsiktiga låneskuld att påverkas.

För att investeringar i bredband, så kallat ortsnät, ska göras så ska det finnas en kalkyl som visar att återbetalning till kommunen kommer att göras på tio år. Eventuella avsteg från detta ska beslutas av kommunstyrelsen. Riktlinjer håller på att utarbetas.

Ekonomi, mkr	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2024-2028
Bilpool	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,5
Summa	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,5

Stab, mkr	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2024-2028
Gemensam IT-infrastruktur	1,8	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5
Möteslokalerna							0,0
Ombyggnation "Växthuset"	1,5						1,5
Möbler kommunhuset	0,2	0,2	0,2				0,4
Lekpark	0,3						0,0
Fritidsanläggningar	4,8	3,9	0,2	0,1	0,1	0,1	4,4
Kultur	0,6						0,0

Stab, mkr	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2024-2028
Bredband landsbygd	0,5						0,0
Iordningställande av lokal, fritidsbanken	0,1						0,0
Naturum klimatanläggning	0,1						0,0
Summa	9,9	4,6	0,9	0,6	0,6	0,6	7,3

Investeringar 2024 Ekonomi och stab

Gemensam IT-infrastruktur: IT.

Möbler kommunhuset: Komplettering i kommunhuset.

Fritidsanläggningar: 0,6 mkr belysning ishallen, 3 mkr byte av konstgräs, 0,3 mkr ridanläggning (duschutrymme, dränering och hagar).

Samhällsbyggnadsavdelningen, mkr	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2024-2028
Nordanede-Gimåfors kost. 7410 bidrag 90%	2,0						0,0
Rombäck-Gissjö-Skärve Kostnad 5760, 60% bidrag		0,2					0,2
Kälen-Gäddtjärnsbäck, Finnsjön-Oxsjön kost. 2910 bidrag 60%		0,2					0,2
Munkbysjön Hjältanstorps Saxen kost. 5220 bidrag 60%	2,1						0,0
Kvarngatan-Dysjöån kost.1310 bidrag 60%	0,5						0,0
Hussborg-Karlsro kost. 1180 bidrag 60%	0,4						0,0
Byberget-Snöberg kost. 1510 bidrag 60%	0,6						0,0
Östavall-Juånäs kost. 3190 bidrag 60%		1,3					1,3
Områdesnät förtätning	4,0	4,0	4,0				8,0
Bredbandsanslutningar kostnader utöver arrende	1,5	1,5	1,5				3,0
Utflyttning, ny teknikbod nod i Torpshammar		0,7					0,7
Storköksutrustning förnyelse inventarier	0,4	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	2,8
Sanering VA-ledningar	4,2	2,4	2,5	2,6	3,0	3,0	13,6
VA-plan vattenverk skalskydd	0,3						0,0
VA-plan avloppspumpstationer	0,8	0,5	0,5	0,6	0,7	1,0	3,3

Samhällsbyggnadsavdelningen, mkr	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2024- 2028
VA-plan tryckstegring	0,4						0,0
Ledningsnät Östby	2,2						0,0
Site Alby östra gata	3,5	3,0	3,0	1,0			7,0
Site Alby östra VA	2,5	2,5	2,0	2,0			6,5
Driftövervakning	3,2	1,2	1,2				2,4
Vattenkiosk Ånge Fränsta			0,7				0,7
Ringdalen biodamm	1,0	3,0					3,0
Ovansjö biodamm	0,7	1,0					1,0
Boltjärn biodamm	0,7		1,0				1,0
Parteboda biodamm				1,0			1,0
Nya brunnar Fredriksdal	0,5						0,0
Moradal vattentäkt	0,4						0,0
Torpshammars reningsverk, överföringsledning		10,0					10,0
Avloppsreningsprojekt Fränsta Torpshammar	32,3						0,0
Nya skyddsområden enl. miljöbalken	0,5						0,0
Åtgärder avfallsplan, avfallsförordning	0,4	0,8	2,5	4,0			7,3
Renhållning matinsamling 5000 kär	4,0						0,0
Membrananläggning i Ånge vattenverk ombyggnad	1,1						0,0
Gatubelysning stolpbyte	0,3	0,3	0,3	0,3	0,5	0,6	2,0
Byte armaturer		0,2	0,2				0,4
Gatubelysning el-mätning	0,3	1,6					1,6
Ny gatubelysning Brännan	1,0						0,0
Utbyte hjullastare Ljungby			1,5				1,5
Sopvals, utbyte sopskopa	0,5						0,0
Exploatering nya 6-7 tomter Ångebyn etapp 2		2,2					2,2
Gång- och cykelväg ishallen- förskola	0,3						0,0
Gång- och cykelväg Åsgatan (50% bidrag 800-400)	0,5						0,0
Gång- och cykelvägar Mårtensvägen 50% bidrag	0,7						0,0

Samhällsbyggnadsavdelningen, mkr	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2024- 2028
Ny parkering Kulturbanken	0,2						0,0
Företagsanpassning Recond Concept	0,4						0,0
Summa	74,2	37,1	21,5	12,1	4,8	5,2	80,7

Investeringar 2024 Samhällsbyggnadsavdelningen

Bredband och bredbandsanslutningar förtätning: Fortsatta investeringar kring fiberutbyggnad.

Utflyttning, ny teknikbod nod i Torpshammar: Flytt av befintlig nod Vildhussen.

Storköksutrustning: Förnyelse inventarier.

Sanering VA-ledningar: Normalt utbyte av befintligt ledningsnät för att säkerställa funktionen.

VA-plan avloppspumpstationer: Normalt att byta ut gamla stationer för att motsvara dagens krav.

Site Alby östra gata: Projektering 2023 byggstart 2023/2024.

Site Alby östra VA: Projektering 2023 byggstart 2023/2024.

Driftövervakning: Utbyte pågår

Ringdalen och Ovensjö biodamm: Beroende av etableringar site Alby

Torpshammars reningsverk: Påbörjas 2024, överföringsledning.

Åtgärder avfallsplan, avfallsförordning: Övertagande av återvinningsstationer 2024 införa fastighetsnära hämtning, insamling av matavfall.

Gatubelysning: Byte av stolpar och armaturer

Gatubelysning el-mätning: Förändrade el-bestämmelser från 2025, måste vara elmätare.

Exploatering nya 6–7 tomter Ángebyn etapp 2: Lokalgata, gång och cykelväg, belysning.

Sociala avdelningen, mkr	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2024-2028
IT-investeringar, bredband	0,6	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3	1,7
Renoveringar	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	1,0
Ny gruppbofastad, inventarier 2 korttidsplatser + gemensamma utrymmen		0,5					0,5
Vitvaror	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,5
Möbler	0,2	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,7
Förebyggande + taklyftar, sängar	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5
Skalskydd SÄBO	0,3						0,0
Cyklar Stöd och omsorg	0,1						0,0
Brandskydd Torpet	0,5						0,0
Staket Furubacken	0,3						0,0
Vedmaskin daglig verksamhet		0,1					0,1
Summa	3,0	2,1	1,2	1,2	1,2	1,2	6,9

Investeringar 2024 Sociala avdelningen

IT-investeringar, bredband: Tvertalfel Torpet (spel), kameror äldreomsorgen, lpads hemtjänsten.

Renoveringar: Badrum Torpet.

Ny gruppbofastad: Inventarier.

Vitvaror: Löpande utbyte av vitvaror.

Möbler: Möbler stöd och omsorg, upplevelserum fiberoptik daglig verksamhet Myren, kom-i-ro-säng Myren och fåtölj concoon Spången.

Förebyggande + taklyftar, sängar: Löpande utbyte av sängar och taklyftar.

Vedmaskin Daglig verksamhet.

Utbildningsavdelningen, mkr	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2024-2028
IT-investeringar		0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	1,0
Ute-/innemiljö skolor	2,5	4,0	2,0	2,0	2,0	2,0	12,0
Musikskola		0,1		0,1		0,1	0,3
Skogsbackens förskola inventarier	1,8						0,0
Resursskola	0,3						0,0
Summa	4,6	4,3	2,2	2,3	2,2	2,3	13,5

Investeringar 2024 Utbildningsavdelningen

IT-investeringar: Inköp av smartboard/interaktiva tavlor.

Ute-/innemiljö skolor: Torpshammars skola ute- och innemiljö, Ånge grundskola utemiljö samt anpassningar, matsal Boberg och aulan på Fränstaskolan.